

Súd: Krajský súd Trnava
Spisová značka: 23CoCsp/35/2020
Identifikačné číslo súdneho spisu: 2316202301
Dátum vydania rozhodnutia: 15. 03. 2021
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: JUDr. Ľubica Bundzelová
ECLI: ECLI:SK:KSTT:2021:2316202301.2

ROZSUDOK V MENE SLOVENSKEJ REPUBLIKY

Krajský súd v Trnave v senáte zloženom z predsedníčky senátu: JUDr. Ľubica Bundzelová a sudkýň: JUDr. Iveta Jankovičová a JUDr. Daša Kontríková, v spore veci žalobcu: Prima banka Slovensko, a. s., so sídlom Hodžova 11, Žilina, IČO: 31 575 951, proti žalovanému: L. M., nar.: X.X.XXXX, trvale bytom B. XXX/XX, T., o zaplatenie 7.531,20 eur s prísl., o odvolaní žalobcu proti rozsudku Okresného súdu Galanta č. k. 30C/51/2016-146 zo dňa 27. februára 2020, v časti splatnosti istiny a prísl. a v časti náhrady trov konania (výrok II.), takto

rozhodol:

I. Rozsudok súdu prvej inštancie sa v napadnutej časti splatnosti uloženej povinnosti zaplatiť istinu s príslušenstvom m e n í tak, že žalovaný je povinný zaplatiť žalobcovi sumu 6.310,92 eur s úrokom z omeškania vo výške 8 % ročne od 16.1.2014 do zaplatenia, všetko v mesačných splátkach po 135 eur počnúc právoplatnosťou tohto rozsudku s tým, že prvá splátka je splatná do konca kalendárneho mesiaca nasledujúceho po právoplatnosti rozsudku a každá ďalšia splátka je splatná najneskôr do konca toho ktorého mesiaca, pod stratou výhody poskytnutých splátok pri vynechaní jednej splátky.

II. Rozsudok súdu prvej inštancie sa v závislom výroku o náhrade trov konania (výrok II. a III.) p o t v r d z u j e .

III. Žiadnej zo strán sa nepriznáva právo na náhradu trov odvolacieho konania.

odôvodnenie:

1. Napadnutým rozsudkom súd prvej inštancie výrokom I. zaviazal žalovaného zaplatiť žalobcovi sumu 6.310,92 eur s úrokom z omeškania vo výške 8 % ročne od 16.1.2014 do zaplatenia, všetko v mesačných splátkach po 110 eur počnúc právoplatnosťou tohto rozsudku s tým, že prvá splátka je splatná do konca kalendárneho mesiaca nasledujúceho po právoplatnosti rozsudku a každá ďalšia splátka je splatná najneskôr do konca toho ktorého mesiaca, pod stratou výhody poskytnutých splátok pri vynechaní jednej splátky. Výrokom II. rozhodol o trovách konania tak, že žalobca má nárok na náhradu trov konania v rozsahu 57,84 % a výrokom III. tak, že žalobcovi sa náhrada trov konania na súde II. inštancie nepriznáva.

2. Rozsudok súd prvej inštancie v časti splatnosti uloženej povinnosti, zdôvodnil tým, že žalovaný na pojednávaní vo vzťahu k svojim rodinným a majetkovým pomerom uviedol, že žije v spoločnej domácnosti s manželkou s ktorou sa starajú o maloletého 14 ročného syna a o maloletého dva a pol ročného vnuka manželky, ktorý jej bol zverený súdom. Manželka je na materskej dovolenke so zvereným vnukom, žalovaný pracuje, jeho mesačný čistý príjem je 800 eur. Má aj druhú pôžičku, na ktorú mu mesačne vykonávajú zrážky zo mzdy vo výške 110 eur. Žalovaný sa o nich stará, platí nájomné 370 eur, pôžičky. Manželka poberá na malého vnuka prídavky vo výške 250 eur. S maloletým 14 ročným synom sú spojené výdavky na stravu približne 100 eur, oblečenie 50 eur, nakoľko je už ako dospelý (vysoký 170 cm,

cca 60 kg), venuje sa krúžkom (floorbal, volejbal, futbal). Vzhľadom na uvedené výdavky žiadal mesačné splátky vo výške 80 eur. Žalovaný na pojednávaní predložil súdu potvrdenie manželky o poberaní rodičovského príspevku na zverené dieťa za rok 2019 a rok 2020, potvrdenie o poberaní prídavku na dieťa za rok 2019 a rok 2020, potvrdenie o poberaní prídavkov na deti manželkou žalovaného na maloletého syna maloletého zverného vnuka manželky žalovaného. Potvrdenie ÚPSVaR o tom, že manželka žalovaného bola vedená v evidencii uchádzačov o zamestnanie od 15.4.2019 do 22.7.2019 (v súčasnosti je manželka žalovaného na materskej dovolenke), potvrdenie o príjme žalovaného, prehľad zrážok zo mzdy od 1.7.2018, exekučný príkaz v prospech oprávneného Union poisťovňa, zrážky zo mzdy v prospech Profi Credit z dvoch rôznych zmlúv, nájomnú zmluva na 2 izbový byt s nájomným vo výške 150 eur, v ktorom sú zahrnuté poplatky za energie. Vykonaným dokazovaním súd zistil, že žalovaný býva v spoločnej domácnosti s manželkou a dvoma maloletými deťmi (14 ročným synom a dva a pol ročným vnukom). Bývajú v prenajatom byte, podľa nájomnej zmluvy je výška nájomného 150 eur. Žalovaného priemerný, mesačný, čistý príjem je 824,64 eur, z ktorého mu zamestnávateľ vykonáva zrážky zo mzdy vo výške 110 eur/mesiac. Manželka je na materskej dovolenke, poberá len rodičovský príspevok na zverené dieťa vo výške 270 eur od 1.1.2020 na maloletého zverného vnuka a prídavky na maloletého syna vo výške 49,90 eur od 1.1.2020. Žalovaný má vyživovaciu povinnosť voči maloletému synovi a manželke.

3. Pri určovaní výšky splátok je potrebné prihliadnuť na príjmy a výdavky, resp. majetkové pomery povinného, na výšku priznaného plnenia, ale aj na hľadisko ochrany oprávneného, teda, či zdržaním v plnení súdom ustanovenej povinnosti nebudú nad primeranú mieru dotknuté záujmy oprávneného.

4. Súd bol toho názoru, že žalovaný v postavení spotrebiteľa, teda ako „slabšia strana“ sporu, si zaslúži ochranu, keď sa objektívne ocitol v takej situácii, že by zaplatenie dlhu do troch dní od právoplatnosti rozhodnutia bolo pre neho likvidačné. Súd prihliadol na výšku priznaného plnenia, ktorá ku dňu vyhlásenia rozsudku predstavuje sumu 6.310,92 eur (pokiaľ ide o istinu), osobné a majetkové pomery žalovaného a tiež jeho snahu dlh splácať, tak ako to potvrdil vo svojich vyjadreniach. Vzhľadom na majetkovú situáciu žalovaného, jeho nízky príjem, vykonávanie zrážok zo mzdy a jeho vyživovaciu povinnosť voči manželke a maloletému synovi, má súd za to, že návrh na povolenie splácať dlh v splátkach je dôvodný. Súd nevyhovел návrhu žalovaného splácať dlh v mesačných splátkach po 80 eur, z dôvodu, že by splatenie dlhu pri mesačnej splátke 80 eur bolo nie len v neprospech žalobcu ale aj v neprospech samotného žalovaného, nakoľko by dochádzalo k narastaniu úrokov z omeškania. Súd má za to, že povolenie splácať dlh v splátkach vo výške 110 eur, na uhradenie prisúdenej čiastky, nijako nepoškodí žalobcu, resp. mu nespôsobí ekonomické problémy v jeho obchodnej činnosti. Súd zároveň upravil aj stratu výhody splátok v prípade platobnej nedisciplinovanosti žalovaného, čím zároveň poskytol ochranu žalobcovi.

5. O nároku na náhradu trov prvoinštančného konania súd rozhodol podľa § 255 ods. 1 v spojení s § 262 ods. 1 CSP, t. j. podľa úspešnosti v spore. Žalobca si žalobou uplatnil nárok na zaplatenie celkovej sumy 7.996,20 eur s prísl. (7.531,20 eur + 457,19 eur + 7,81 eur), úspešný bol v časti čo do zaplatenia sumy 6.310,92 eur s prísl. a vo zvyšnej časti bol neúspešný. Potom podľa výsledku konania ako celku bol úspech žalobcu v rozsahu 78,92 % a úspech žalovaného v rozsahu 21,08 %. Celkový úspech žalobcu na súde prvej inštancie bol v rozsahu 57,84 %. O výške náhrady trov rozhodne vyšší súdny úradník samostatným uznesením po právoplatnosti tohto rozsudku.

6. O náhrade trov odvolacieho konania súd rozhodol podľa § 255 ods. 2 CSP a vzhľadom na čiastočný procesný úspech žalobcu určil, že žiadna zo strán sporu nemá právo na náhradu trov konania.

7. Proti tomuto rozsudku v časti splatnosti istiny s prísl. a v časti náhrady trov prvoinštančného konania podal odvolanie žalobca. V odvolaní uviedol, že s argumentmi súdu prvej inštancie sa nestotožňuje a považuje rozsudok v napadnutej časti za nesprávny z dôvodu, že rozhodnutie súdu vychádza z nesprávneho právneho posúdenia veci (§ 365 ods. 1 písm. h) CSP) a súd prvej inštancie dospel na základe vykonaných dôkazov k nesprávnym skutkovým zisteniam (§ 365 ods. 1 písm. f) CSP). Oprávnenie súdu priznať plnenie v splátkach je výnimočné oprávnenie a každá takáto výnimka sa považuje za osobitnú výhodu dlžníka, ktorá však nesmie neprímerane zasahovať do právoplatne priznaných práv veriteľa. Ten totiž má vždy zaručené právo na uspokojenie priznaných nárokov v narušených súkromnoprávných vzťahoch. Z tohto hľadiska ide o zabezpečenie a realizáciu práva na súdnu ochranu veriteľa a zákonných záruk na definitívnu nápravu narušeného právneho vzťahu.

Uvedená výhoda povinného musí byť podložená zistením všetkých potrebných skutočností, ktoré by presvedčivo zdôvodnili záver súdu, že vzhľadom na povahu prejednávanej veci je vhodné určiť, že peňažné plnenie možno uskutočniť v splátkach (R 87/1966). Hľadiskami pre úvahu súdu, či sa má žalovanému, ktorému platobnú povinnosť určil, priznať výhoda splátok, bude najmä - osobné a majetkové pomery strán, výšku priznaného plnenia, platobnú schopnosť žalovaného v konaní, prejavenu snahu o plnenie záväzku žalovaným, možnosť žalobcu domáhať sa plnenia jednotlivých splátok v prípade ich nedodržania, dobu, po ktorú by týmto spôsobom došlo k zaplateniu dlžnej sumy s tým, aby nepredstavovala neúmerné zvýhodnenie dlžníka na úkor veriteľa, ... V opačnom prípade by došlo k narušeniu vyváženosti záujmov oboch strán sporu v smere faktického popretia právoplatne priznaných práv či možnému vzniku inej ujmy na oprávnených záujmoch žalobcu (rozsudok NS SR 7Cdo/116/2012 z 18.3.2013).

8. Rozhodnutie súdu musí byť spravodlivé a nemôže výrazne zvýhodňovať jednu zo strán na úkor druhej. Žalobca poukazuje na skutočnosť, že priznaním splátok vo výške 110 eur mesačne bude splácanie záväzku trvať neprimerane dlho - len v časti istiny takmer 5 rokov, čo poškodí nielen žalobcu ale aj samotného žalovaného, ktorému zatiaľ bude narastať príslušenstvo. Žalobca má za to, že výška priznanej splátky je neadekvátna výške žalovanej pohľadávky, pretože lehota na splatenie pohľadávky sa predĺžila do takej miery, keďže len samotná istina bude splácaná takmer 5 rokov, že sa tým poprel samotný účel súdneho konania a takéto rozhodnutie nevedie k odstráneniu právnej neistoty, ku ktorej má súdne konanie smerovať. Výška splátky musí byť určená primerane tak, aby splátky neoprávneným spôsobom nezasiahli do práv žalobcu a v konečnom dôsledku aj žalovaného neúmerným predlžovaním splatnosti tým, že bude zaviazaný zaplatiť žalobcovi aj úrok z omeškania. Výhoda poskytnutá žalovanému v podobe umožnenia uhradiť dlh v neprimerane nízkych splátkach je zjavne neprimeranou oproti nevýhodnosti postavenia žalobcu a porušuje rovnosť účastníkov konania v občianskoprávných vzťahoch v zakotvenú v ustanovení § 2 ods. 2 občianskeho zákonníka.

9. Žalobca má za to, že súd priznaním možnosti plnenia dlhu v splátkach po 110 eur postupoval v rozpore so zákonom. Rozhodnutie súdu musí byť spravodlivé a nemôže výrazne zvýhodňovať jednu zo strán na úkor druhej. Priznaním splátok vo výške 110 eur súd priznal žalovanému splácať úver dokonca v nižšej výške, než v akej mal hradiť úver v zmysle zmluvy (129,16 eur podľa zmluvy). Namiesto určitej sankcie za to, že si žalovaný neplnil svoje zmluvné povinnosti, bol teda touto formou za porušenie zmluvy „odmenený“. Priznaním splátok po 110 eur mesačne žalovaný získal možnosť splácať úver, pri splácaní ktorého porušil svoje povinnosti vyplývajúce mu zo zmluvy, v sume menšej než mal pôvodnú splátku. Takéto rozhodnutie súdu môže byť motiváciou pre klientov banky, aby porušovali svoje zmluvné povinnosti, pretože ich porušením v konečnom dôsledku získajú nižšiu splátku, a teda výhodnejšie postavenie ako pôvodne zmluvne dohodnuté. Výkon práva, ktorý motivuje k neplneniu si zmluvných povinností, nie je v súlade so spravodlivou ochranou porušených práv zakotvenou Civilným sporovým poriadkom.

10. Nie je možné prihliadnúť len na finančnú situáciu žalovaného, pretože žalobca má nepochybne právo, aby mu jeho pohľadávka bola zaplatená v primeranej lehote a je potrebné rešpektovať zásadu spravodlivosti uvedenú v čl. 2 ods. 1 CSP, v zmysle ktorej ochrana ohrozených a porušených práv a právom chránených záujmov musí byť spravodlivá a účinná tak, aby bol naplnený princíp právnej istoty. Právo žalobcu nemôže byť porušené len preto, že žalovaný berie na seba záväzky v takej výške, že zjavne nie je schopný plniť ich. Žalobca poukazuje aj na uznesenie Krajského súdu v Banskej Bystrici č. k. 12Co/145/2017-85 z 31.7.2017, rozsudok Krajského súdu v Bratislave č. k. 8Co/116/2017-64 zo dňa 30.1.2018, rozsudok Krajského súdu v Nitre č. k. 8Co/34/2017-97 z 15.6.2017, rozhodnutie Krajského súdu v Prešove č. k. 19Co/157/2017 - 86 zo dňa 22. februára 2018, uznesenie Krajského súdu v Žiline č. k. 7Co/33/2017-62 zo dňa 22.2.2017. Súd priznal žalobcovi nárok na náhradu trov konania na súde prvej inštancie v rozsahu 57,84 %, keď pri posudzovaní úspechu a neúspechu v konaní prihliadal nielen na úspech v konaní v časti istiny, ale aj v časti príslušenstva.

11. Súd pri výpočte náhrady trov konania postupoval nesprávne, keď pri určení hodnoty sporu neprihliadal iba na žalovanú istinu. Ak sú úroky len príslušenstvom pohľadávky, pri posudzovaní miery úspechu sa na ne neprihliada, a to s poukazom na

- uznesenie NS SR č. k. 6Obo/243/2007 z 27.11.2008 a
- rozsudok KS Trnava č. 10CoPr/2/2016 z 27.7.2016.

12. Obdobne rozhodli odvolacie sudy aj v týchto rozhodnutiach z aktuálnej rozhodovacej praxe: rozhodnutie Krajského súdu Nitra č. 12Co/145/2017 zo dňa 27.3.2018, rozhodnutie Krajského súdu Nitra č. 25Co/40/2018 zo dňa 30.5.2018, rozhodnutie Krajského súdu Nitra č. 25Co/90/2018 zo dňa 25.07.2018, - rozhodnutie Krajského súdu Prešov č. 1Co/70/2018 zo dňa 08.11.2018; rozhodnutie Krajského súdu Žilina č. 9Co/52/2019 zo dňa 28.03.2019, rozhodnutie Krajského súdu Banská Bystrica č. 13Co/14/2019 - 215 zo dňa 28.06.2019. Vzhľadom na výšku žalovanej istiny 7531,20 eur, z ktorej je potrebné vychádzať pri výpočte pomeru úspechu a neúspechu vo veci a priznanú istinu 6310,92 eur, bol úspech žalobcu v rozsahu 83,80 % a úspech žalovaného v rozsahu 16,20 %. Vzhľadom na uvedené čistý úspech žalobcu na súde prvej inštancie je potom v rozsahu 67,60 % . Žalobca navrhuje, aby odvolací súd v zmysle § 388 Civilného sporového poriadku rozhodnutie súdu prvej inštancie v napadnutom rozsahu zmenil tak, že žalovaného zaviazá uhradiť dlh v lehote 3 dní od právoplatnosti rozsudku a zároveň žalobcovi priznal náhradu trov prvoinštančného konania v rozsahu 67,60 % a náhradu trov odvolacieho konania v rozsahu 100 %.

13. Krajský súd v Trnave ako súd odvolací (§ 34 CSP), po zistení, že odvolanie proti rozsudku bolo podané včas (§ 362 ods. 1 CSP), oprávnenou osobou (§ 359 CSP), proti rozhodnutiu, proti ktorému je odvolanie prípustné (§ 355 ods. 1 CSP), po skonštatovaní, že odvolanie má zákonom predpísané náležitosti (§ 363 CSP) a že odvolateľ použil zákonom prípustné odvolacie dôvody (§ 365 ods. 1 CSP), preskúmal napadnuté rozhodnutie v medziach daných rozsahom a dôvodmi odvolania (§ 367 ods. 3 CSP), vychádzajúc zo skutkového stavu zisteného súdom prvej inštancie bez potreby zopakovania či doplnenia dokazovania (§ 383 a § 384 CSP), postupom bez nariadenia odvolacieho pojednávania (§ 385 ods. 1 CSP a contrario) a dospel k záveru, že odvolanie žalobcu je čiastočne dôvodné.

14. Predmetom konania v prejednávanej veci bola pohľadávka žalobcu vo výške 7.531,20 eur s príslušenstvom a náhrada trov konania. Súd uložil žalovanému povinnosť zaplatiť žalobcovi sumu 6.310,92 eur s úrokom z omeškania vo výške 8 % ročne od 16.1.2014 do zaplatenia, trovy konania, a to v splátkach po 80 eur mesačne splatných vždy do 25. dňa v mesiaci počnúc mesiacom február 2017 pod následkom straty výhody splátok. Vo zvyšnej časti žalobu zamietol a žalobcovi priznal právo na náhradu trov konania podľa pomeru jeho úspechu vo veci. Predmetný rozsudok napadol odvolaním žalobca v časti, v ktorej súd žalobu zamietol, v časti splatnosti istiny s príslušenstvom a v časti výroku o náhrade trov konania. Krajský súd v Trnave ako odvolací súd rozsudkom sp. zn.: 23Co/257/2017 - 58 zo dňa 29.1.2018 rozsudok prvostupňového súdu v napadnutej časti vo veci samej, zamietajúcej časti ako vecne správny potvrdil a v časti splatnosti istiny a príslušenstva a v časti výroku o náhrade trov konania rozsudok zrušil a v zrušenej časti vrátil súdu prvej inštancie na ďalšie konanie a nové rozhodnutie v zmysle § 389 ods. 1 písm. b) CSP.

15. V poradí druhým rozsudkom súd prvej inštancie rozhodol tak, že zaviazal žalovaného zaplatiť žalobcovi sumu 6.310,92 eur s úrokom z omeškania vo výške 8 % ročne od 16.1.2014 do zaplatenia, všetko v mesačných splátkach po 110 eur počnúc právoplatnosťou tohto rozsudku s tým, že prvá splátka je splatná do konca kalendárneho mesiaca nasledujúceho po právoplatnosti rozsudku a každá ďalšia splátka je splatná najneskôr do konca toho ktorého mesiaca, pod stratou výhody poskytnutých splátok pri vynechaní jednej splátky, výrokom II. rozhodol o trovách konania tak, že žalobca má nárok na náhradu trov konania v rozsahu 57,84 % a výrokom III. tak, že žalobcovi sa náhrada trov konania na súde II. inštancie nepriznáva.

16. Žalobca v odvolaní namietal povolenie možnosti splátok žalovanému a zároveň i spôsob výpočtu náhrady trov prvoinštančného konania.

17. Podľa § 232 ods. 1, 2, 3 a 4 CSP vykonateľnosť je vlastnosť súdneho rozhodnutia ukladajúceho povinnosť plniť, ktorá spočíva v možnosti jeho priamej a bezprostrednej vynútiteľnosti zákonnými prostriedkami.

18. Ak súd uložil v rozsudku povinnosť plniť, rozsudok je vykonateľný márnym uplynutím lehoty na plnenie, ak nie je ustanovené inak.

19. Lehota na plnenie je tri dni a plynie od právoplatnosti rozsudku. Súd môže v odôvodnených prípadoch určiť dlhšiu lehotu.

20. Ak súd uložil povinnosť plniť opakujúce sa a v budúcnosti splatné dávky a splátky, vykonateľnosť týchto dávok a splátok sa spravuje poradím ich splatnosti, ak súd nerozhodne inak; súd môže rozhodnúť, že omeškanie s plnením jednej dávky alebo splátky má za následok splatnosť celého plnenia.

21. Podľa citovaného ustanovenia § 232 ods. 3 CSP zásadne platí, že ak je v rozsudku uložená povinnosť plniť, je strana sporu, ktorej bola táto povinnosť uložená, povinná splniť ju do 3 dní od právoplatnosti rozsudku. Len v odôvodnených prípadoch môže súd určiť lehotu dlhšiu, ktorá sa stanoví podľa individuálnych okolností každého prípadu, napríklad podľa sociálnej a rodinnej situácie, zdravotného stavu osoby, ktorej sa ukladá povinnosť, možnosť oprávneného domáhať sa plnenia jednotlivých splátok v prípade ich nedodržania a tiež skutočnosť, či by prípadné neplnenie stanovenej povinnosti (v lehote určenej v tomto prípade 60 dní) nebolo v riešenom prípade pre povinného príliš ťaživé a podobne. Zároveň platí, že splácanie dlhu v splátkach má počas konania navrhnuť žalovaný a svoje tvrdenia o nepriaznivej finančnej situácii preukázať. Súd je však povinný chrániť aj záujmy žalobcu, aby výška splátky bola primeraná a žalobca sa k sume na zaplatenie ktorej má právo, dostal v primeranom čase (zvyčajne 3 roky).

22. Na základe ustálenej súdnej praxe je pri úvahe o určení lehoty na splnenie povinnosti alebo pri určení, že peňažné plnenie sa môže vykonať v splátkach, nutné vychádzať z konkrétnych okolností prípadu; súd musí prihliadnuť na osobné a majetkové pomery sporových strán, výšku priznaného plnenia, platobnú schopnosť žalovaného, prejavenu snahu o plnenie záväzku žalovaným, dobu, po ktorej by umožnením vykonania plnenia v splátkach došlo k zaplateniu prisúdenej sumy s tým, aby nepredstavovala neúmerné zvýhodnenie dlžníka na úkor veriteľa (čo zohľadní pri výške splátok a podmienkach ich zročnosti) ako aj to, či povolenie plnenia prisúdenej sumy v splátkach neprímerane nezasiahne do majetkových pomerov veriteľa, pričom súd môže určiť, že omeškanie s plnením jednej splátky má za následok zročnosť celého plnenia; súd teda musí lehotu na plnenie určiť tak, aby jej dĺžka nepoprela samotný účel súdneho konania a v konečnom dôsledku viedla k odstráneniu právnej neistoty medzi sporovými stranami.

23. Je pravdou, že v prejednávanej veci žalovaný istinu priznanú žalobcovi nerozporoval, avšak už na súde prvej inštancie poukazoval na svoju nepriaznivú finančnú situáciu, keď argumentoval tým, že poberá príjem iba vo výške 500 eur, má vyživovacie povinnosti a s manželkou žijú v podnájme, za ktorý platia 340 eur mesačne. Pred súdom prvej inštancie žalovaný uviedol, že žije v spoločnej domácnosti s manželkou, s ktorou sa starajú o maloletého 14 ročného syna a o maloletého dva a pol ročného vnuka manželky, ktorý jej bol zverený súdom. Manželka je na materskej dovolenke so zvereným vnukom, žalovaný pracuje, jeho mesačný čistý príjem je 800 eur. Žalovaný sa o nich stará, platí nájomné 370 eur a pôžičky. Manželka poberá na malého vnuka prídavky vo výške 250 eur. S maloletým 14 ročným synom sú spojené výdavky na stravu približne 100 eur, oblečenie 50 eur, nakoľko je už ako dospelý (vysoký 170 cm, cca 60 kg), venuje sa krúžkom (floorbal, volejbal, futbal). Vzhľadom na uvedené výdavky žiadal mesačné splátky vo výške 80 eur. Uviedol tiež, že má aj iný úver a aj od žalobcu, pričom mu mesačne vykonávajú zrážky zo mzdy vo výške 110 eur. Súd splátky povolil v poradí druhým rozsudkom, keď uviedol, že vzhľadom na majetkovú situáciu žalovaného, jeho nízky príjem, vykonávanie zrážok zo mzdy a jeho vyživovaciu povinnosť voči manželke a maloletému synovi, má za to, že návrh na povolenie splácať dlh v splátkach je dôvodný. Zároveň uviedol, že povolenie splácať dlh v splátkach vo výške 110 eur, na uhradenie prisúdenej čiastky, nijako nepoškodí žalobcu, resp. mu nespôsobí ekonomické problémy v jeho obchodnej činnosti.

24. Odvolací súd sa stotožnil s argumentáciou súdu prvej inštancie tom, že tu sú podmienky, aby boli žalovanému povolené splátky, avšak nie tak ako sám rozhodol. Pokiaľ ide o sociálnu a majetkovú situáciu, je na mieste splátky žalovanému povoliť a to i s ohľadom na ďalšie úvery, ktoré žalovaný spláca. Napokon i ďalšia pohľadávka žalobcu, bola vymáhaná v exekučnom konaní (pod sp. zn. 24Er/81/2015, EX 185/2015), čo svedčí o tom, že veriteľ nepristupoval s odbornou starostlivosťou k posudzovaniu bonity klienta. Je však nutné stotožniť sa názorom odvolateľa v tom, že výška splátky musí byť určená primerane tak, aby splátky neoprávneným spôsobom nezasiahli do práv žalobcu a v konečnom dôsledku aj žalovaného neúmerným predlžovaním splatnosti tým, že bude zaviazaný zaplatiť žalobcovi aj úrok z omeškania. Je neprípustné, aby výška splátok bola nižšia ako zmluvou dohodnuté splátky, ktoré boli vo výške 129,16 eur. Na základe uvedeného odvolací súd povolil žalovanému splácať dlžnú istinu i s príslušenstvom v mesačných splátkach po 135 eur, ktoré nie sú nižšie ako zmluvne dohodnuté splátky, keď súd prihliadol aj na sociálnu a majetkovú situáciu žalovaného. Hoci pri pravidelnom splácaní bude

dĺžka splatnosti dlžnej istiny cez 3 roky, vzhľadom na okolnosti veci je dôvodným priznať možnosť splácať dlžnú istinu v splátkach po 135 eur, ktorá sa javí ako primeraná, pričom aj žalobca bude chránený tým, že pokiaľ žalovaný vynechá čo i len jednu splátku, stane sa splatným celý dlh.

25. Aj keď odvolateľ argumentoval i viacerými rozhodnutiami odvolacích súdov, odvolací súd nie je nimi viazaný a vzhľadom na vyššie uvedené, na vyššie uvedenú argumentáciu, odvolací súd rozsudok súdu prvej inštancie v napadnutej časti (splatnosti priznanej istiny s príslušenstvom) v súlade s § 388 CSP zmenil.

26. Žalobca sa odvolal i čo do náhrady trov konania. Namietal tú skutočnosť, že súd mal zohľadniť dlžnú istinu bez príslušenstva. I keď žalobca podložil svoju argumentáciu viacerými rozhodnutia krajských súdov a dokonca aj rozhodnutím Najvyššieho súdu SR, sp. zn. 6Obo/243/2007 zo dňa 27.11.2008, odvolací súd sa s názorom žalobcu nestotožňuje a zastáva názor, že pri posudzovaní úspechu v konaní je potrebné prihliadnuť aj na príslušenstvo, ktoré bolo žalobou uplatnené. Odvolací súd v tejto súvislosti poukazuje na iné rozhodnutie Najvyššieho súdu SR, rozsudok sp. zn. 1MCdo/1/2004 zo dňa 27.04.2004, ktorý sa venoval podobnej problematike, pričom vyslovil právny záver, v zmysle ktorého neúspech žalobcu týkajúci sa príslušenstva žalovanej sumy nemôže byť bez ďalšieho prehliadaný a poukazuje na to, že úspech v konaní sa posudzuje podľa žalobného petitu, pričom žalobca okrem istiny žiadal od žalovanej priznať aj príslušenstvo, a teda v prípade, ak žalobca na žalobou uplatnené príslušenstvo nemá nárok, považuje sa žalobca v časti konania o zaplatenie v zamietajúcej časti petitu za neúspešného. Podporne odvolací súd poukazuje na publikované uznesenie Vrchného súdu v Olomouci zo dňa 26.07.2006 sp. zn. 7Cmo 507/2005, v ktorom sa konštatuje, že pri rozhodovaní o náhrade trov konania pri čiastočnom (ne)úspechu v konaní je nutné považovať za predmet konania nie len žalovanú istinu, ale tiež jej príslušenstvo. Taktiež podľa stanoviska občianskoprávneho kolégia Krajského súdu v Trnave zo dňa 15.06.2020 sa pri rozhodovaní o nároku na náhradu trov konania pri určovaní hodnoty sporu prihliada v odôvodnených prípadoch aj na nevyčíslené príslušenstvo, ktoré súd vyčíslil ku dňu rozhodnutia. Odvolací súd v odvolacom konaní nezistil, že by nešlo o odôvodnený prípad, na ktorý by sa malo aplikovať vyššie uvedené rozhodnutie NS SR 1MCdo/1/2004 zo dňa 27.4.2004 (v občianskoprávnej veci, na rozdiel od veci, na ktorú poukazoval žalobca v obchodnoprávnej veci).

27. Vzhľadom na uvedené odvolací súd konštatuje, že postup súdu prvej inštancie pri rozhodovaní o nároku na náhradu trov prvoinštančného konania, keď okrem istiny prihliadal aj na príslušenstvo, bol správny. Odvolací súd preto napadnutý rozsudok súdu prvej inštancie vo výroku o náhrade trov konania, vo výroku II., ako aj osobitne nenapadnutý výrok III. ako vecne správny podľa § 387 ods. 1 CSP potvrdil.

28. O trovách odvolacieho konania odvolací súd rozhodol podľa § 255 ods. 2 CSP a § 396 ods. 2 CSP, vzhľadom na to, že strany mali v odvolacom konaní pomerný úspech. Z uvedeného dôvodu, odvolací súd žiadnej zo strán nepriznal nárok na náhradu trov konania.

29. Senát odvolacieho súdu tento rozsudok prijal pomerom hlasov 3:0.

Poučenie:

Proti rozhodnutiu odvolacieho súdu je prípustné dovolanie, ak to zákon pripúšťa (§ 419 CSP).

Dovolanie je prípustné proti každému rozhodnutiu odvolacieho súdu vo veci samej alebo ktorým sa konanie končí, ak

- a) sa rozhodlo vo veci, ktorá nepatrí do právomoci súdov,
- b) ten, kto v konaní vystupoval ako strana, nemal procesnú subjektivitu,
- c) strana nemala spôsobilosť samostatne konať pred súdom v plnom rozsahu a nekonal za ňu zákonný zástupca alebo procesný opatrovník,
- d) v tej istej veci sa už prv právoplatne rozhodlo alebo v tej istej veci sa už prv začalo konanie,
- e) rozhodoval vylúčený sudca alebo nesprávne obsadený súd, alebo
- f) súd nesprávnym procesným postupom znemožnil strane, aby uskutočňovala jej patriace procesné práva v takej miere, že došlo k porušeniu práva na spravodlivý proces (§ 420 CSP).

Dovolanie je podľa § 421 CSP prípustné proti rozhodnutiu odvolacieho súdu, ktorým sa potvrdilo alebo zmenilo rozhodnutie súdu prvej inštancie, ak rozhodnutie odvolacieho súdu záviselo od vyriešenia právnej otázky,

- a) pri ktorej riešení sa odvolací súd odklonil od ustálenej rozhodovacej praxe dovolacieho súdu,
- b) ktorá v rozhodovacej praxi dovolacieho súdu ešte nebola vyriešená alebo
- c) je dovolacím súdom rozhodovaná rozdielne (§ 421 ods. 1 CSP).

Dovolanie v prípadoch uvedených v odseku 1 nie je prípustné, ak odvolací súd rozhodol o odvolaní proti uzneseniu podľa § 357 písm. a) až n) (§ 421 ods. 2 CSP).

Dovolanie podľa § 421 ods. 1 nie je prípustné, ak

- a) napadnutý výrok odvolacieho súdu o peňažnom plnení neprevyšuje desaťnásobok minimálnej mzdy; na príslušenstvo sa neprihliada,
- b) napadnutý výrok odvolacieho súdu o peňažnom plnení v sporoch s ochranou slabšej strany neprevyšuje dvojnásobok minimálnej mzdy; na príslušenstvo sa neprihliada,
- c) je predmetom dovolacieho konania len príslušenstvom pohľadávky a výška príslušenstva v čase začatia dovolacieho konania neprevyšuje sumu podľa písmen a) a b) (§ 422 ods. 1 CSP).

Na určenie výšky minimálnej mzdy v prípadoch uvedených v odseku 1 je rozhodujúci deň podania žaloby na súde prvej inštancie (§ 422 ods. 2 CSP).

Dovolanie len proti dôvodom rozhodnutia nie je prípustné (§ 423 CSP).

Dovolanie môže podať strana, v ktorej neprospech bolo rozhodnutie vydané (§ 424 CSP).

Dovolanie môže podať intervenient, ak spolu so stranou, na ktorej vystupoval, tvoril nerozlučné spoločenstvo podľa § 77 (§ 425 CSP).

Prokurátor môže podať dovolanie, ak sa konanie začalo jeho žalobou alebo ak do konania vstúpil (§ 426 CSP).

Dovolanie sa podáva v lehote dvoch mesiacov od doručenia rozhodnutia odvolacieho súdu oprávnenému subjektu na súde, ktorý rozhodoval v prvej inštancii. Ak bolo vydané opravné uznesenie, lehota plynie znovu od doručenia opravného uznesenia len v rozsahu vykonanej opravy (§ 427 ods. 1 CSP).

Dovolanie je podané včas aj vtedy, ak bolo v lehote podané na príslušnom odvolacom alebo dovolacom súde (§ 427 ods. 2 CSP).

V dovolaní sa popri všeobecných náležitostiach podania uvedie, proti ktorému rozhodnutiu smeruje, v akom rozsahu sa toto rozhodnutie napáda, z akých dôvodov sa rozhodnutie považuje za nesprávne (dovolacie dôvody) a čoho sa dovolateľ domáha (dovolací návrh) (§ 428 CSP).

Dovolateľ musí byť v dovolacom konaní zastúpený advokátom. Dovolanie a iné podania dovolateľa musia byť spísané advokátom (§ 429 ods. 1).

Povinnosť podľa ods. 1 neplatí, ak je

- a) dovolateľom fyzická osoba, ktorá má vysokoškolské právnické vzdelanie druhého stupňa,
- b) dovolateľom právnická osoba a jej zamestnanec alebo člen, ktorý za ňu koná má vysokoškolské právnické vzdelanie druhého stupňa,
- c) dovolateľ v sporoch s ochranou slabšej strany podľa druhej hlavy tretej časti tohto zákona zastúpený osobou založenou alebo zriadenou na ochranu spotrebiteľa, osobou oprávnenou na zastupovanie podľa predpisov o rovnakom zaobchádzaní a o ochrane pred diskrimináciou alebo odborovou organizáciou a ak ich zamestnanec alebo člen, ktorý za ne koná má vysokoškolské právnické vzdelanie druhého stupňa (§ 429 ods. 2 CSP).

Rozsah, v akom sa rozhodnutie napáda, môže dovolateľ rozšíriť len do uplynutia lehoty na podanie dovolania (§ 430 CSP).

Dovolanie prípustné podľa § 420 možno odôvodniť iba tým, že v konaní došlo k vade uvedenej v tomto ustanovení (§ 431 ods. 1 CSP).

Dovolací dôvod sa vymedzí tak, že dovolateľ uvedie, v čom spočíva táto vada (§ 431 ods. 2 CSP).

Dovolanie prípustné podľa § 421 možno odôvodniť iba tým, že rozhodnutie spočíva v nesprávnom právnom posúdení veci (§ 432 ods. 1 CSP).

Dovolací dôvod sa vymedzí tak, že dovolateľ uvedie právne posúdenie veci, ktoré pokladá za nesprávne, a uvedie, v čom spočíva nesprávnosť tohto právneho posúdenia (§ 432 ods. 2 CSP).

Dovolací dôvod nemožno vymedziť tak, že dovolateľ poukáže na svoje podania pred súdom prvej inštancie alebo pred odvolacím súdom (§ 433 CSP).

Dovolacie dôvody možno meniť a dopĺňať len do uplynutia lehoty na podanie dovolania (§ 434 CSP).

V dovolaní nemožno uplatňovať nové prostriedky procesného útoku a prostriedky procesnej obrany okrem skutočností a dôkazov na preukázanie prípustnosti a včasnosti podaného dovolania (§ 435 CSP).